

ΝΕΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ - ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΘΕΟΜΗΝΙΕΣ

Νέο νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή με τίτλο «Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση».

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η συνολική αναμόρφωση και ενδυνάμωση του θεσμικού πλαισίου στον τομέα της κρατικής αρωγής μετά από την επέλευση θεομηνίας, προκειμένου να θεσμοθετηθεί ένα συνεκτικό και ενιαίο νομοθετικό κείμενο.

Στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι, σε ένα πλαίσιο εθνικού συντονισμού, η επιτάχυνση των διαδικασιών προώθησης των μέτρων ενίσχυσης και αποκατάστασης των πληγέντων, με σχετική προτεραιοποίηση, προκειμένου ο κρατικός μηχανισμός να ενεργοποιείται και να λειτουργεί σε έκτακτες και απρόβλεπτες συνθήκες σε κεντρικό επίπεδο, με ταυτόχρονη αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων από την κείμενη νομοθεσία ή νομικών κενών, ώστε να επιτυγχάνεται η άμεση και στοχευμένη οικονομική ενίσχυση των πληγέντων.

Με το υπόψη σχέδιο νόμου, προβλέπονται αναλυτικά τα εξής: (Προσοχή στο Β μέρος περιέχονται και διατάξεις φορολογικού περιεχομένου)

ΜΕΡΟΣ Α'

Επανακαθορίζεται το θεσμικό πλαίσιο και η διαδικασία χορήγησης κρατικής αρωγής [επιχορήγηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.)] προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες.

Κατά βάση, επαναλαμβάνονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (άρθρο 36 του ν. 2459/1997), οι οποίες καταργούνται από την έναρξη ισχύος των προτεινομένων ρυθμίσεων, οι κυριότερες δε μεταβολές που προτείνονται, συνίστανται στα ακόλουθα σημεία:

1.α. Προσδιορίζονται ο σκοπός και το αντικείμενο των προτεινομένων ρυθμίσεων και δίδονται οι έννοιες των οικείων όρων.

β. Ορίζεται ότι, η κρατική αρωγή παρέχεται κατά προτεραιότητα στις επιχειρήσεις ατόμων με αναπηρία καθώς και σε αντίστοιχες επιχειρήσεις και φορείς που έχουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο, για το ποσό της προκαλούμενης ζημίας που δεν καλύπτεται από το εν λόγω συμβόλαιο.

γ. Προβλέπεται ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγεισών επιχειρήσεων ή σε μέγεθος καταστροφής, μπορεί να παρέχεται προκαταβολή έναντι του συνολικού ποσού της επιχορήγησης, σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία.

δ. Θεσπίζεται η δυνατότητα άμεσης χορήγησης έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης, ως πρώτης αρωγής, στις επιχειρήσεις και στους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες.

ε. Ορίζεται ότι το ποσό της ζημίας που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρεία καθώς και η ενίσχυση της πρώτης αρωγής είναι αφορολόγητα, ακατάσχετα και ανεκχώρητα

στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. (άρθρα 1-6)

2. Ρυθμίζονται οι σχετικές διαδικασίες κρατικής αρωγής προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς και συγκεκριμένα:

α. Συνιστώνται επιτροπές κρατικής αρωγής, οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκτίμηση και την καταγραφή των ζημιών των επιχειρήσεων και των μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων από τη θεομηνία καθώς και για τη συγκέντρωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, καθορίζεται δε η διαδικασία χορήγησης της προκαταβολής και της ενίσχυσης πρώτης αρωγής.

β. Παρέχονται οι απαιτούμενες εξουσιοδοτήσεις για τον καθορισμό, με υ.α.:

- των προϋποθέσεων καταβολής της ενίσχυσης, του ύψους της επιχορήγησης, του τρόπου καταβολής αυτής, του τρόπου αφαίρεσης της ενίσχυσης της πρώτης αρωγής ή της προκαταβολής και κάθε άλλου συναφούς θέματος,

- του ύψους της προκαταβολής της επιχορήγησης, των απαιτούμενων εγγράφων, του τρόπου καταβολής αυτής και κάθε άλλου σχετικού θέματος,

- του ύψους της ενίσχυσης πρώτης αρωγής, του τρόπου καταβολής αυτής, της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των αιτήσεων και κάθε άλλου σχετικού θέματος.

γ. Μετά από την έκδοση των ανωτέρω υ.α., η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.) του Υπουργείου Οικονομικών προβαίνει στην εκκαθάριση και την πληρωμή στους δικαιούχους:

της επιχορήγησης, αφαιρουμένων του ποσού της προκαταβολής και του 50% της ενίσχυσης πρώτης αρωγής, που έχουν χορηγηθεί,

της προκαταβολής, αφαιρουμένου του 50% της ενίσχυσης πρώτης αρωγής.

δ. Αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, εφαρμοζομένου του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), τα ακόλουθα ποσά:

- η προκαταβολή, εφόσον διαπιστωθεί ότι η επιχείρηση ή ο φορέας την έλαβε κατά παράβαση των προτεινομένων ρυθμίσεων,

- η ενίσχυση πρώτης αρωγής, εφόσον διαπιστωθεί ότι η επιχείρηση ή ο φορέας δεν δικαιούται την επιχορήγηση,

- το ποσό της υπέρβασης, σε περίπτωση που το άθροισμα της επιχορήγησης προ συμψηφισμών και του 50% της ενίσχυσης της πρώτης αρωγής που δεν συμψηφίζεται με την επιχορήγηση, υπερβαίνουν το ύψος της εκτιμώμενης ζημίας. (άρθρα 7-9)

3.α. Προβλέπεται ότι οι διαδικασίες κάθε είδους ενίσχυσης για θεομηνίες, υλοποιούνται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας κρατικής αρωγής, στην οποία τηρείται βάση δεδομένων με πληροφορίες για τις κάθε είδους ενισχύσεις που έχουν δοθεί σε φυσικά και νομικά πρόσωπα μετά από θεομηνίες.

Η εν λόγω πλατφόρμα αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, φιλοξενείται και λειτουργεί στις υποδομές αυτής, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Παρέχονται οι απαιτούμενες εξουσιοδοτήσεις, για τη ρύθμιση, με κ.υ.α., της τήρησης, της επεξεργασίας και της λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας κρατικής αρωγής, του τρόπου καταχώρισης των στοιχείων των δικαιούχων, της πρόσβασης στη βάση δεδομένων, του χρόνου έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της πλατφόρμας και κάθε άλλου συναφούς τεχνικού θέματος.

γ. Ορίζεται ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων αγροτικών εκμεταλλεύσεων ή σε μέγεθος καταστροφής, μπορεί να παρέχεται, με κ.υ.α., σε φυσικά πρόσωπα που δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, αλλά κατέχουν αγροτικές εκμεταλλεύσεις, επιχορήγηση ποσοστού που δεν ξεπερνά το 50% της επιχορήγησης που καθορίζεται με τη σχετική υ.α., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (άρθρα 10 -12)

4. α. Συνιστάται Κυβερνητική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής με αντικείμενο τον συντονισμό και την υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για την κρατική αρωγή.

β. Συνιστάται, επίσης, με σκοπό τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και δράσεων στήριξης και ενίσχυσης πληγέντων από θεομηνίες, Ταμείο Κρατικής Αρωγής, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), το οποίο διοικείται από εννεαμελές διοικητικό συμβούλιο, εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομικών, υποστηρίζεται διοικητικά και οικονομικά από το Υπουργείο Οικονομικών και έχει ως διαθέσιμους πόρους: εισφορές ιδιωτών στον Λογαριασμό Κρατικής Αρωγής, ο οποίος συνιστάται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, ποσά που έχουν αναζητηθεί ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε. και αφορούν σε κάθε είδους ενίσχυση που έχει δοθεί σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα μετά από θεομηνία, επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται κατ' έτος με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. (άρθρα 13 και 14)

5. α. Ορίζεται με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) περιφερειακός συντονιστής κρατικής αρωγής, ο οποίος αποτελεί τον μόνιμο σύνδεσμο της περιφερειακής ενότητας με την Εθνική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής και είναι αρμόδιος για τον συντονισμό της διαδικασίας εκτίμησης και καταγραφής των ζημιών, την πληροφόρηση των πολιτών σχετικά με τα θέματα αρμοδιότητας της περιφέρειας και τη μέριμνα για την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησης των επιτροπών κρατικής αρωγής.

β. Παρέχεται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η δυνατότητα να ορίζονται, με απόφαση του οικείου δημάρχου, υπεύθυνοι κρατικής αρωγής στους δήμους, που έχουν πληγεί από τη θεομηνία, προς υποστήριξη του έργου του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής. (άρθρο 15)

6. α. Συνιστώνται αμελλητί και συγκροτούνται ανά Π.Ε. μετά από θεομηνία, επιτροπές κρατικής αρωγής, οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών από θεομηνία στις επιχειρήσεις και τους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς, με σκοπό την επιχορήγηση ή την προκαταβολή έναντι επιχορήγησης για την αντιμετώπιση των προκληθεισών ζημιών.

β. Με κ.υ.α. ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με τη συγκρότηση, το έργο και τη λειτουργία των επιτροπών κρατικής αρωγής καθώς και τον τρόπο καταγραφής και αποτίμησης των ζημιών. (άρθρο 16)

7. α. Συνιστάται εθνικό μητρώο στελεχών επιτροπών κρατικής αρωγής, στο οποίο εντάσσονται υποψήφιοι για συμμετοχή στις επιτροπές κρατικής αρωγής, τηρείται δε ηλεκτρονικά από το Υπουργείο Οικονομικών και είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ).

β. Με κ.υ.α. καθορίζονται τα προσόντα, η διαδικασία και τα όργανα αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων στελεχών που εγγράφονται στο μητρώο, ο τρόπος κατάρτισης, οργάνωσης, λειτουργίας και τήρησης του μητρώου καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. (άρθρο 17)

8. α. Καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης στα μέλη των επιτροπών κρατικής αρωγής, εφόσον απαιτηθεί μετακίνηση εκτός Π.Ε. για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

β. Παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αποζημίωσης στα μέλη των επιτροπών κρατικής αρωγής για το έργο τους, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων. Με κ.υ.α. καθορίζονται το ύψος, οι όροι, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταβολής της εν λόγω αποζημίωσης. (άρθρο 18)

9. α. Συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής, αρμόδια για τα θέματα κρατικής αρωγής σε επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς. Με π.δ. καθορίζονται η οργάνωση και ο τρόπος λειτουργίας της Διεύθυνσης, οι επιχειρησιακοί στόχοι της, οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της και κάθε ειδικότερο θέμα.

β. Συνιστώνται είκοσι (20) οργανικές θέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών για τη λειτουργία της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής, οι οποίες καλύπτονται από υπαλλήλους του εν λόγω Υπουργείου.

γ. Επιτρέπεται, υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις, η απόσπαση στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής έως δέκα (10) υπαλλήλων, που υπηρετούν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίοι, για το χρονικό διάστημα της απόσπασης, διατηρούν το σύνολο των τακτικών αποδοχών της οργανικής τους θέσης, ενώ η δαπάνη μισθοδοσίας και επιπλέον αμοιβών βαρύνει το Υπουργείο Οικονομικών. (άρθρα 19 και 20)

10. Διενεργείται από τη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής, έλεγχος ως προς την τήρηση των διαδικασιών και μεθόδων που προβλέπονται για την επιχορήγηση των επιχειρήσεων και των μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων και την προκαταβολή έναντι επιχορήγησης καθώς και ως προς την τήρηση των προβλεπόμενων στον

οδηγό, αρχών δεοντολογίας και συμπεριφοράς των μελών των επιτροπών κρατικής αρωγής. (άρθρο 21)

11. α. Τίθεται το κανονιστικό πλαίσιο εφαρμογής των προτεινομένων διατάξεων.

β. Καταργείται το άρθρο 36 του ν.2459/1997 σχετικά με την παροχή επιχορηγήσεων για ζημιές από πλημμύρες και λοιπές θεομηνίες.

γ. Προβλέπεται ότι, μέχρι την πλήρη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου στελεχών επιτροπών κρατικής αρωγής, οι επιτροπές κρατικής αρωγής στελεχώνονται με απόφαση του αρμόδιου αντιπεριφερειάρχη από προσωπικό της περιφέρειας, ενώ μέλη μπορεί να είναι μόνιμοι και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ι.δ.α.χ.) υπάλληλοι υπηρεσιών του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα καθώς και μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.), του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Γ.Ε.Ω.Τ.Ε.Ε.).

δ. Συνιστώνται με υ.α., ομάδες έργου αποτελούμενες από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών, με αντικείμενο την εκτέλεση ενεργειών για την ομαλή και ασφαλή μεταφορά των εκκρεμών υποθέσεων, της σχετικής αλληλογραφίας και του λοιπού αρχείου στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών. (άρθρα 22 - 24)

ΜΕΡΟΣ Β'

Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος και για το φορολογικό έτος 2020 (ίσχυε για το φορολογικό έτος 2019), οι αγρότες κανονικού καθεστώτος, για τους οποίους έχουν παρέλθει τα πρώτα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία τήρησης βιβλίων και ένταξής τους στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α. καθώς και οι αλιείς παράκτιας αλιείας, που εκμεταλλεύονται αλιευτικά σκάφη μέχρι δώδεκα (12) μέτρων, μεταξύ καθέτων.(άρθρο 25) [Δείτε αναλυτικά εδώ]

2. α. Παρατείνεται ο χρόνος αναστολής έως και τις 31-12-2021 (λήγει στις 30-6-2021), της υποχρέωσης καταβολής στο ελληνικό Δημόσιο ποσοστού 5% των νοσηλίων που εισπράττουν όλες οι ιδιωτικές Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης (Μ.Χ.Α.) που λειτουργούν βάσει των κειμένων διατάξεων (π.δ.225/2000). [Δείτε αναλυτικά εδώ]

β. Καταβληθέντα ποσά που αφορούν στο ως άνω χρονικό διάστημα, επιστρέφονται στις προαναφερόμενες Μ.Χ.Α. ή συμψηφίζονται με οφειλές τους προς το Δημόσιο. (άρθρο 26) [Δείτε αναλυτικά εδώ]

3.Ορίζεται, έως και τις 31-12-2021, ο συντελεστής Φ.Π.Α. σε ποσοστό 6%, για τα ειδικότερα αναφερόμενα είδη (φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθισης, αιμοδιαδίθισης και πλασμαφαίρεσης και γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθισης, αιμοδιαδίθισης και πλασμαφαίρεσης). Μετά από την προαναφερόμενη ημερομηνία, τα εν λόγω είδη υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. 13%.(άρθρο 27) [Δείτε αναλυτικά εδώ]

4. α. Θεσπίζεται η δυνατότητα χορήγησης ενίσχυσης, ως μέτρου στήριξης με τη μορφή «αυξημένης αποζημίωσης ειδικού σκοπού», σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με υ.α., των όρων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας ενίσχυσης, των δικαιούχων και του ύψους αυτής, του τρόπου καταβολής τους καθώς και κάθε άλλου συναφούς θέματος.

γ. Ορίζεται ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ο.τ.α.) και τα νομικά πρόσωπα αυτών, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. (άρθρο 28) [Δείτε αναλυτικά εδώ

5. Μετατίθεται από την 1η-1-2021, η δυνατότητα συμμόρφωσης των εκδοτών με την υποχρέωση σύνταξης των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων σε ενιαίο ηλεκτρονικό μορφότυπο (άρθρο 4 παρ. 10 του ν.3556/2007), στο πλαίσιο των στοχευμένων μέτρων ανάκαμψης από την πανδημία του κορωνοϊού. (άρθρο 29) [Δείτε αναλυτικά εδώ]

ΜΕΡΗ Γ' ΚΑΙ Δ'

1. Αυξάνονται οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα του ειδικού φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες», κατά τρία δισεκατομμύρια (3.000.000.000) ευρώ, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού. (άρθρο 30)

2 .Ορίζεται ρητώς ότι τα κατώτατα όρια σύνταξης του Ι.Κ.Α. και του Δημοσίου, όπως είχαν διαμορφωθεί πριν από την έναρξη εφαρμογής του ν.4387/2016 (12-5-2016), εξακολουθούν να ισχύουν τόσο για την απονομή της σύνταξης όσο και για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος των μελών των οικογενειών των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης συνταξιούχων Ο.Γ.Α. και των Λογοτεχνών - Καλλιτεχνών, αντίστοιχα.

Ταυτόχρονα, εισάγεται ειδική εξαίρεση, έτσι ώστε οι δικαιούχοι να λάβουν αναδρομικά τη σύνταξή τους, από την ημερομηνία γέννησης του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος. (άρθρο 31)